

I aquest cap és acceptat bonament perquè sap comptar i distribuir, però mana sense estridències, només amb senzills moviments de la mà o de la testa i alguna que altra paraula, i té l'obligació d'estar per la feina, perquè si perd el fil de la dansa, perd també la seva autoritat.

I és aquí sobre tot que la sardana pot ésser la gran lliçó, perquè acceptar l'autoritat de qui sia, constitueix la pedra de xoc de la nostra idiosincràsia.

En aquest nostre país no es pas que tothom vulgui manar; no; el que passa és que no es vol ésser manat (el "jo" de que enraonavem). I aquesta exageració de l'individualisme ens fa uns inadaptats a la vida moderna, vida de societats anònimes i de governs socialitzants.

Si ens fixem en l'actuació del cap de colla, també serà una lliçó per els qui manen.

Manar no vol dir imposar el "jo" als demés sinó guiar, segons les regles establertes, als qui han acceptat la nostra autoritat cap a una finalitat de conjunt (acabar la sardana a un punt donat, al final d'un compàs previst).

I així la sardana ben ballada —que no vol dir sardana de concurs— és una reacció contra els defectes del nostre temperament.

* * *

A l'acabar aquest assaig voldria tributar un homenatge d'agraïment a aquells sardanistes abnegats que durant anys s'han dedicat a ensenyar a ballar la sardana als nostres petits dansaires. I ja, de manera retrospectiva, un record d'admiració a la Sra. Raguer de Moner (l'àvia d'en Quim Vila) que allà, en temps de la nostra infantesa reunia, a les golfes de la casa pairal del carrer Nou, els nens i nenes del barri per a puntejar amb ells una sardana tocada per un fonògraf primitiu de trompa.

* * *

Fem un esforç, tots per a fomentar la sardana; que el sentit de germanor i disciplina que tot ella respira esborri del nostre poble l'odi i l'anarquia que, en el llarg de la història ens han arruïnat.

Enric GUILLOLA